

Els principis de Panton

Principis per obrir les dades científiques

Peter Murray-Rust, Cameron Neylon, Rufus Pollock i John Wilbanks,
amb la col·laboració del Grup de treball en dades científiques obertes
de l'Open Knowledge Foundation

Títol originari: *Panton Principles, Principles for Open Data in Science*

Data de publicació: 19 de febrer de 2010

La traducció al català ha estat duta a terme per Ignasi Labastida, cap de l'Oficina de Difusió del Coneixement, Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) de la Universitat de Barcelona.

Els principis de Panton

Principis per obrir les dades científiques

La ciència té com a principis bàsics aprofitar, reutilitzar i criticar obertament el cos dels coneixements científics publicats.

Perquè la ciència funcioni amb eficàcia, i perquè la societat pugui aprofitar plenament els avantatges de l'activitat científica, és fonamental que les dades científiques siguin [obertes](#).

En l'àmbit científic entenem per dades obertes les que estan disponibles de manera gratuïta a Internet i que qualsevol usuari té permisos per descarregar-les, copiar-les, analitzar-les, tornar-les a processar, incorporar-les a qualsevol programari o utilitzar-les per a qualsevol altre propòsit sense barreres econòmiques, legals ni tècniques, llevat de les que són intrínseques al mateix accés a Internet. **Amb aquesta finalitat, les dades relacionades amb les publicacions científiques han de ser explícitament lliurades al domini públic.**

Formalment, recomanem adoptar i actuar d'acord amb els principis següents:

1. Quan es publiquin dades o col·leccions de dades és fonamental que qui ho faci hi adjunti una declaració clara i explícita dels desitjos i les expectatives referents a la utilització dels elements individuals de les dades, del recull de dades en conjunt i dels subconjunts de la col·lecció per als mateixos propòsits o d'altres. Aquesta declaració ha de ser inequívoca, irrevocable, i sobre la base d'una declaració legal adient i reconeguda en forma d'una renúncia o d'una llicència.

Quan publiqueu dades, feu una declaració explícita i clara dels vostres desitjos.

2. Moltes de les llicències àmpliament reconegudes ni estan destinades ni són adients perquè siguin aplicades a dades o a col·leccions de dades. [Aquí](#) es descriuen un ventall de renúncies i llicències que s'han dissenyat i adequat al tractament de les dades. Les llicències de Creative Commons (llevat de CCZero), la GFDL, la GPL, la BSD, etc. **no són adients per a les dades i se'n desaconsella l'ús decididament.**

Utilitzeu una renúncia o una llicència reconeguda que sigui adient per a dades.

3. Es desaconsella **decididament** l'ús de llicències que limiten la reutilització comercial o limiten la producció d'obres derivades, mitjançant l'exclusió d'usos per a fins particulars o per part de persones o organitzacions específiques. Aquestes llicències no permeten integrar de manera eficaç els conjunts de dades ni utilitzar-los amb nous propòsits i eviten activitats comercials que poden ser útils per donar suport a la preservació de les dades.

Si voleu que les vostres dades siguin utilitzades amb eficàcia i puguin rebre

contribucions d'altres, han d'estar obertes tal com s'estableix en la [Definició de coneixement i dades obertes](#). En particular, no heu d'utilitzar cap mena de clàusula restrictiva com les que impedeixen usos comercials.

4. D'altra banda, en l'àmbit de la ciència és **decididament** recomanable que les dades, especialment les obtingudes amb fons públics, siguin lliurades de manera explícita al domini públic mitjançant **el lliurament i la llicència al domini públic** (*Public Domain Dedication and License*, PDDL) o **la renúncia de Creative Commons Zero** (CCZero). Aquest lliurament està en consonància amb el finançament públic de la major part de la recerca científica i amb l'ètica general de compartir i reutilitzar dins la comunitat científica.

Es recomana fermament el lliurament al domini públic de les dades subjacents a les publicacions científiques mitjançant la PDDL o CCZero per garantir el compliment tant del [Protocol de Science Commons per a l'aplicació de l'accés obert a les dades](#) com la [Definició de coneixement i dades obertes](#).

Redacció:

Peter Murray-Rust, [Universitat de Cambridge](#) (Regne Unit)

Cameron Neylon, [STFC](#) (Regne Unit)

Rufus Pollock, [Open Knowledge Foundation](#) i [Universitat de Cambridge](#) (Regne Unit)

John Wilbanks, [Science Commons](#) (EUA)

Amb l'ajuda dels membres del [Grup de treball en dades científiques obertes](#) de l'Open Knowledge Foundation.

Traducció al català: Ignasi Labastida, [Oficina de Difusió del Coneixement](#)

[Text originari en anglès](#)

